

Силабус навчальної дисципліни
«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

LABORE ET ZELO

Освітня програма: «Музичне мистецтво. Вокально-хорове мистецтво»

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) рівень

Обсяг: 3 кредити ЄКТС

Курс: 1; **Семестр:** 1

Дні, Час, Місце: згідно з розкладом

Кафедри: Музичної педагогіки та хореографії;
Інструментально-виконавської підготовки

Затверджено: протокол № 2 від 30.08.2024 р.,
№ 1 від 30 серпня 2024 р.

Інформація про викладача

Ім'я	Коваль Олена Віталіївна
Контакти	E-mail: koval.ov@ndu.edu.ua
Робоче місце	Музичної педагогіки та хореографії (ауд. 17, корпус № 5)
Години консультацій	Понеділок: 15:00 – 16:20
Ім'я	Дворник Юрій Феодосійович
Контакти	E-mail: dvornik_urii@ukr.net
Робоче місце	Інструментально-виконавської підготовки (ауд. 14, корп. 5)
Години консультацій	Вівторок: 10.10 – 13.00

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» займає чільне місце в системі підготовки фахівців галузі «Культура і мистецтво». Вона спрямована на формування широкого світогляду магістрантів, розвиток наукового мислення та оволодіння методологією наукових досліджень. Вона розширює межі наукового знання, сприяє засвоєнню ефективних методів аналізу культурно-мистецьких феноменів, художньо-творчих процесів та тенденцій в музичному мистецтві. Вивчення дисципліни дозволить майбутньому фахівцю проводити комплексні дослідження музичних явищ, використовуючи теоретичні знання, методологічні навички та практичний досвід.

Дисципліна вивчається в першому семестрі. Постреквізити: ОК9 «Методологія розробки та керівництва проектами», ОК11 «Підготовка творчого проекту».

Компетентності та результати навчання

Компетентності

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Музичне

мистецтво. Вокально-хорове мистецтво» сприяє набуттю здобувачами компетентностей:

ЗК2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології

ЗК4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті

ЗК9. Здатність працювати автономно

ФК1. Здатність створювати, реалізовувати та висловлювати свої власні художні концепції

ФК5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації

ФК9. Здатність проводити комплексні дослідження музичних феноменів, використовуючи теоретичні знання, методологічні навички та практичний досвід

Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Музичне мистецтво. Вокально-хорове мистецтво» сприяє досягненню здобувачами таких програмних результатів навчання:

ПРН12. Володіти методами, засобами, прийомами інформаційно-комунікаційних технологій у творчій, пошуково-дослідницькій та педагогічній діяльності

ПРН13. Розуміти та застосовувати наукові методологічні підходи для дослідження музичних феноменів.

Форми, методи та засоби навчання

Освітній компонент буде викладений у формі лекцій (20 год) та практичних занять (10 год), організації самостійної роботи здобувачів в бібліотеках та комп'ютерних мережах (60 год).

Викладач використовуватиме такі методи навчання, як частково-пошуковий, дослідницький метод, метод дискусії, візуалізації навчального матеріалу, моделювання професійної діяльності, моделювання освітнього процесу, симуляції наукових заходів, брейнстормінг, проблемні методи, консультації тощо.

Навчальна дисципліна передбачає використання: нормативних документів; підручників та посібників з методології та організації наукових досліджень; наукових статей, персональних комп'ютерів, мультимедійного забезпечення, програм для забезпечення онлайн занять: платформи для відеоконференцій (Zoom, Google Meet), баз даних з відкритим доступом.

Організація навчання

Теми лекцій

№	Назва теми	Кількість годин
1	Актуальні проблеми сучасної науки	2
2	Наукова діяльність у системі вищої освіти. Європейський та світовий дослідницький простір	2
3	Академічна доброчесність як фундаментальна цінність і умова наукової діяльності. Етика наукових досліджень	2
4	Інформаційне забезпечення та ресурси наукових досліджень Інформаційно-комунікаційні технології у дослідницькій діяльності	2
5	Штучний інтелект в освітній та науково-дослідницькій діяльності	2
6	Наукова проблема та логіка дослідження	2

7	Методологія та етапи проведення експериментального дослідження	2
8	Організація науково-дослідної роботи в закладах мистецької освіти	2
9	Виклад та оформлення результатів наукового дослідження	2
10	Апробація результатів наукового дослідження. Підготовка, передзахист та захист творчого магістерського проекту	2
Разом		20

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Академічна доброчесність як фундаментальна цінність і умова наукової діяльності. Етика наукових досліджень	2
2	Штучний інтелект в освітній та науково-дослідницькій діяльності	2
3	Наукова проблема та логіка дослідження	2
4	Виклад та оформлення результатів наукового дослідження	2
5	Апробація результатів наукового дослідження. Підготовка, передзахист та захист творчого магістерського проекту	2
Разом		10

Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
1	Основи наукової діяльності та актуальні проблеми сучасної науки	16
2	Інформаційні технології та ресурси в науковій діяльності	12
3	Методологія та організація наукових досліджень: від ідеї до реалізації	32
Разом		60

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Бали	Результат навчання, що оцінюється
10 10	Есе на тему «Академічна доброчесність як фундаментальна цінність» Тестові завдання по розділу «Основи наукової діяльності та актуальні проблеми сучасної науки»
10 10	Есе на тему «Штучний інтелект: виклики і перспективи» Тестові завдання до розділу «Інформаційні технології та ресурси в науковій діяльності»
10 10	Розробка Інформаційного листа науково-практичної конференції (тема на вибір магістрантів). Тестові завдання до розділу «Методологія та організація наукових досліджень: від ідеї до реалізації»

10	ІНДЗ
30	Залік (тестові завдання по темам трьох розділів курсу)
100	Разом

Критерії проміжного та підсумкового оцінювання

Складові та критерії оцінювання	Розподіл балів
Проміжний контроль	
Розділ 1. Есе на тему «Академічна доброчесність як фундаментальна цінність» Тестові завдання по розділу « <i>Основи наукової діяльності та актуальні проблеми сучасної науки</i> »	0-20 0-10 0-10
Розділ 2. Есе на тему «Штучний інтелект: виклики і перспективи» Тестові завдання до розділу « <i>Інформаційні технології та ресурси в науковій діяльності</i> »	0-20 0-10 0-10
Розділ 3. Розробка Інформаційного листа науково-практичної конференції (тема на вибір магістрантів). Тестові завдання до розділу « <i>Методологія та організація наукових досліджень: від ідеї до реалізації</i> »	0-20 0-10 0-10
Навчально-дослідне завдання	0-10
Обґрунтування актуальності обраної теми та форми	0-2
Повнота розкриття теми	0-2
Логічність та доказовість	0-2
Оформлення	0-1
Власна оцінка роботи (рефлексія)	0-1
Презентація та захист роботи	0-2
Підсумковий контроль	
Залік 60 тестових завдань закритої форми по 0,5 балів	0-30

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладача повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування, ви маєте перейти до безпечного місця та повідомити про це викладача.

Відвідування та / або участь є важливим компонентом освітнього процесу. Однак, якщо студент бажає навчатися дистанційно – всю навчальну діяльність, включно з виконанням і поданням для оцінювання завдань, можна здійснювати у дистанційному режимі.

Якщо ви не були присутні на занятті через сигнал «Повітряна тривога», узгодьте з викладачем дистанційну форму виконання завдання.

Дедлайн. Крайньою межею здачі есе та тестових завдань є три дні до заліку.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання здійснюється згідно з чинним положенням про організацію освітнього процесу в університеті.

Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів здійснюється згідно з чинним положенням ст. 25, посилання пункт 4.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність» (<http://surl.li/uxufcx>). Всю заплановану роботу здобувачі виконують самостійно. У разі виявлення несамотійного виконання завдання, результат анулюється, а робота повертається здобувачу на переопрацювання з дотриманням правил академічної доброчесності.

При виконанні спільних завдань, потрібно зазначати внесок кожного учасника/учасниці.

Мобільні пристрої на занятті використовуються з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку (<http://surl.li/dkhfxg>) університету, а також принципів і правил поведінки, визначених у Етичному кодексі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (<http://surl.li/vyonww>).

Вітається активність здобувачів із планування освітнього процесу та участь у неформальній освіті.

Основні джерела інформації для вивчення навчальної дисципліни

1. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. URL: <https://surl.li/kfwfrn>
2. Вержиховська О. М., Гурський В. А, Плахтій М. П. Науково-дослідна діяльність в галузі освіти: навчально-методичний посібник. Вид. 2-е, доповнене і перероблене /за ред П. Д. Плахтія. Кам'янець-Подільський: МЕДОБОРИ ПП, 2015. 137 с. URL: https://k-psmpokr.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/ОНД_книга-1.pdf
3. Вихрущ В. О. Методологія та методика наукового дослідження : підручник / В. О. Вихрущ, Ю. М. Козловський. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. 336 с.
4. Козловський Ю. М. Методологія педагогічного дослідження : навч. посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 196 с.
5. Олексюк О. М., Тушева В. В. Методологія наукових досліджень у галузі мистецтвознавства та музичної педагогіки : навч. посіб. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 176 с.
6. Олексюк О. М., Тушева В. В. Методологія наукових досліджень у галузі мистецтвознавства та музичної педагогіки: навч. посіб. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 176 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/32679/1/O_Oleiksuk_V_Tusheva_MND_2020_IM.pdf
7. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с. URL:

https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Upload/Kafedry/Biofizyky/2014/konversky_osn_metod_ta_org_nayk_dosl.pdf

8. Реброва О. Є. Методологія і методи досліджень педагогіки мистецтва. Навчальний посібник. Видання 3-є, перероблене, доповнене. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2023. 155 с.

9. Сущенко Л. Л., Козловський Ю. М., Колодій І. С. Методика підготовки кваліфікаційної роботи магістра. Видавництво Львівської політехніки, 2018. 88 с

10. Черкасов В. Ф. Основи наукових досліджень у музично-освітній галузі: підручник Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, Харків: ФОП Озеров, 2017. 316 с. URL: https://cusu.edu.ua/images/files-2020/04/book_osnov_nauk_doslidj.pdf

Додаткові джерела інформації для вивчення навчальної дисципліни

1. Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

2. Зацерковний В. І. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с. URL: https://isp.kiev.ua/images/Page_Image/Library/Methodology_Zatserkovny_Tishayev_Demidov.pdf

3. Клековкін О. Мистецтво: методологія дослідження: методичний посібник. Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. Київ: Фенікс, 2017. 144 с. URL: <https://elib.nlu.org.ua/view.html?id=11012>

4. Лавриш Ю. Е. Особливості організації науково-дослідницької діяльності студентів вищих навчальних закладів. Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Серія: Філологія. Педагогіка. 2013. Вип. 2. С. 72-76. URL: http://nbuv.gov.ua/jpdf/vntufil_2013_2_13.pdf

5. Морозов В. Дослідницька діяльність педагога: напрями реалізації. Вісник Інституту розвитку дитини. Сер. : Філософія, педагогіка, психологія. 2014. Вип. 31. С. 10–14. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vird_2014_31_3.pdf

6. Положення про випускний магістерський творчий проєкт (спеціальність 025 «Музичне мистецтво») здобувача вищої освіти Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. URL: <https://salo.li/37bC58c>

7. Положення про раду аспірантів та молодих учених. URL: http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/rada_aspirantiv.pdf

8. Положення про Студентське наукове товариство Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. URL: http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/polozennia_stud_nayk_robota.pdf

9. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька: навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. 360 с.

10. Шоп Я. І. Студентська наукова робота: навч. посібн. / Я. І. Шоп, О. І. Конопельник, Н. Є. Фтомин ; за ред. П. М. Якібчука Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 184 с. URL: <https://physics.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/Stud-naukova-robita.pdf>